

F O A I E

п е т р ѣ

ФАЙЕ, ИМЯНИЩИ ЛИТЕРАТУРЪ.

Nr. 18.

ЖОІ, 3. МАЙ

1851.

DIN ДОКЛІНТЕЛЕ ИСТОРИЧЕ DECIPRE СТА-
РЕА ПОЛІТИКЪ ШІ ЕРАТИКЪ А РОМЪНІЮР
DIN ТРАНСІЛВАНИА.*)

(Тицьріте дн Вiena 1850.)

Двпъ лютъпльръ фатале дн кврс апрбне de о свтъ de an, Трансілваніа, каре венісе актъ къ тотъл свтъ потестатеа імператорівлі, ера съ се ліпшгескъ дн сфършт, ші съ се вквре de фрк-
теле впзі гвверн пачіфік; даръ пвтареа чеа ті-
рапікъ а лді Баста de о парте, ші амвіцівна чеа
фъръ тіпте а зупора днтре Арістократі de атъ
парте, таі вътрос а лді Moice Секелі, пвсе лакр-
ріле дн о нозъ лакркаре, ші арпкъ цеіра дн
поге пепорочір, — ші ачестаа цілеро он-дн се-
клв. — Moice Секелі се вътв de кътре Серван Вас-
сарабъ зрптьорів дн Mixail, ші се оторъ дн ф-
гъ (22. Івлі 1603.) — Трансілваніа двпъ таі тв-
те лвпте съпцеросе къ Цертали, ісвтіръ дн фіне
съші пве Domn pe Стеф. Бочікай Калвін (1604),
днпъ каре тоді Прінчіпі ачестеі цері фръ de а-
чесагъ сектъ.

Ной пв пвтет съ не таі оппріт ла фаптеле
тіраніче але ачестор Прінчіпі дн респектъл політік,
чі оссервът дн скврт къ дн tot sekavla ачеста
(1600—1700), зртезъ тішкъріле din афаръ ші тв-
рвръріле днпътв; варвара сентепд Rusticus prae-
ter mercedem sui laboris nihil habet, се ренеште

*) Ноі пвпъ актъ пв ат ретіпъріт knadine
din ачесте доклінте de атът імпортанцъ, din
ірічинъ къ сокотам квпкъ чеа таі твлді din чіті-
торій ачестор Фбі вор фі авннд къте вп ексем-
плар din тръаселе; таі тврзіж дпсь афтарът къ
пвтм дишелат дн прівіпца ачеаста, пвтвръ къ
пе а локгреа свтъ преа твлте ексемпларе, пе
аіреа таі пічі впеле. Кредем дпсь къ двпъ ачеа-
ста доріторій вор къштіга ачеа къртічікъ атът de
тревзічось.

P.

жі дн пвціле фъквте центръ днерпі; Ромънії се
пвтвръ днпай къ терміні чеа таі ессачервацъ, ре-
лікітвръ днпай къ деспред. — Днерпі оваді
се пвтвръ днпай да пе філ лор ла лютъпльръ;
Преодії Ромънії се сппзп да лакръръ овадіале,
ла днпесе днптрвдіані ші дічиме; Мітрополітъл
се свтіхле фенкоріе Епіскопвлі Калвін, Сінодъл
вісерічі де рітвл орієтал се фаче пвтм свтъ пре-
міністра Епіскопвлі Калвін, пе каре Преодії Ро-
мънії треве съл борте дн лектікъ пе зтерій лор-

Аша даръ тречет песте Domnіle лді Стефан
Бочікай (1604—1606), а лді Сідісманд Ракоді
(1607—1608), а лді Гавріел Баторі (1608—1613);
а лді Гавріел Беклеан (1613—1629); ші дпсем-
пілі пвтм атът дн респектъл вісерічіл Ромъніюл,
къ Мітрополії ші Преодії Ромънії се сілръ пе-
длічтат прип рвгътвт се довъндескъ діверсе з-
шіпвръръ. Аша ай довъндір дн апв 1609, вп прі-
віледів дела Гавріел Баторі, ка преодії Ромънії
карі din овадії с'аі фъкв преодії, двпъ чеа вор
депкне онорарівла кввепіт пропріетарівлі, съ аівъ
воіе de а се твта къ фамілія лор зnde ле ва пль-
чё. Гавріел Беклеан дпкъ лютърі ачест прівіледі-
ців 1614, ассеініе ші аднпареа цепераль din апв 1615. Тот дела Гавріел Беклеан довъндір Преодіїї
Ромънії чеа din цеара Олтвілі прівіледівла de
а пв таі пльті дічиме. Ачеста се лютърі ші de
Гіоргії Ракоді I, дн 9. Апріліе 1633, ші de адн-
пареа цепераль чеа din tot ачелаші ап. дпсь свтъ
kondіdіvnea: Dékъ Епіскопвлі Ромъніеск ва фі а-
сквтъторії Епіскопвлі Калвіеск. — Даръ ла
Domnіа ачестаа (Ракоді 1630 — 1648) авеш съ
зъзовіт чева таі твлт, фінд къ лютъпльріле
вісерічі де пе тімпв ачеста пе даі о віе імажінє
деспре стареа еї дн цеперал.

Мітрополітъл ромъніеск Генадії Гіоргії Епаді
каре а гввернат вісеріка дела апв 1627, пвпъ
1639, твріце дн ачест an din зртъ. Андатъ дн-

пъ търтеа лв се adspic sinod de тоди протопопи
ш преоди, ш се але митрополит Ил Форестъ.
Ачеста, ка ви аппърътори зелос ал реалізацији са-
ле, лънъдъ дин бисерикъ кърците тъпърите de кал-
ви пе съма Ромъпилор пліне de жпвъдътър коп-
трапе кредингъ ортодокс; — ш жп парте кате-
хизъмъ чея реформат, тъпърите пе тимъл предечес-
коризъл, — ш се стръдъл жп тозъл ка съ еп-
ицесъкъ пе Ромъпил de ла тречереа ла калвицъ.
Ачесть вртаре жибъръ пе калви, ш се еп-
ицесъкъ интрицъ аспра митрополитъл, трасеръ не о-
сътъ de преоди жп парте лор, инвентарь ши а-
те търъ аспра лв, стръпсеръ жп апъл 1643, ви си-
нод цеперал жп Алва-Івліа, unde деинсъръ пе Ил Форестъ din митрополие, ба'л ліпсъръ ши de прео-
дие, ши'a дедерь жп тъпъл тацістратъл, ка
са'л пиденсъскъ. Тот жп ачел ап, але се инвентъл
митрополит пе Стефан II Симонів, ши прѣчіеле
Гиоргій Ракоді I, жп житърі жп 10. Октомври
1643, съпът кондіцији челе тай тмлітъре. Нои
пъпнет аїч ачесть дипломъ пептър тарел еп історік:

„Noi Гиоргій Ракоді етъ. Фачет въпосътъ тв-
тврор челор че се кввіне, къ де ши пои din авто-
рітатеа постъръ ши din пілітіма потестъдій пріп-
чіале (каре о ессерчітът жп гъверпареа ачестъ
прѣчіат dat пои din че пріп грациа лв Dzej),
девъ търтеа ши еширеа din віе'дъ а опоравілъл Гиоргій Bradи, фостъл архиепископ жп Алва-Івліа
ал твтврор вісерічілор din Трансільваніа de рітъл
греческ, сърбеск ши ротъпеск, сокотісерът съ пъ-
нен, съ жпнътъ ши съ ашегът жп дргъторіа
ачелъ епіскопат, пе ви апът Ил Форест, ка съ'л
гъверпезе жп тод кввінчіос девъ брекаре инстрък-
ціон прескрісе лв; въ тоте ачеста, Ил Форест
певъгънд de сънъ ла статъл се'я чея вісеріческ,
жп врта кървіа тревъла ка епіскоп ал вісерічілор
de презіеле рітър, съ стрълческъ жп ачелъ ві-
серіч пріп сантітатеа віеціл кврате, пвргъріи опе-
сте ши а евлавіе, песте тоди чеїлалді преоди съ-
пшескъ жпнътъ лор къ въп ессеніл ка о фъкліе
арзътъре, са афлат къ пріп пвртъріе сале челе
реле а къзът жп адълк ши са спвркат къ діверс
пете връте, ши а жпнът дргъторіа са чеа епі-
скопаль къ вълстетъціи пе спвс de о віе'дъ десфор-
пать, din каре касъ са'л фъкът діверс пъпщер
de кътре преоди рітъл ачелъ деспре та'л тълте
фъръ de ле'л але лв; жп fine фъкъндъсе sinod
цеперал de тоди протопопи ши преоди Ромъпилор

de рітъл греческ ши сърбеск, са адъс жпнътъ жп
ачелъ sinod цеперал девъ формеле кввінчібсе ка-
ре се обсервэзъ жп sinodъл лор, ши афъндъсе вино-
ват de тоте ероріе ши фъръ de ле'л вълстета-
те къ каре се пърце, din ма'л тълте търтър але
персонелор капітъларе ши але автор бтепл вред-
ніч de кредингъ, квлесе ши продъсе жп фада син-
одъл, са ждекат прип гласла котъл ал ачелор
преоди съ се депъртэзе din дргъторіа са чеа епі-
скопаль, ши ка съ пъ спврче къ вер о патъ піч
дргъторіа de преот котъл, съ се дескраве къ то-
тъл de преоди ши съ се dea тацістратъл чівіл
спре педенса кввінчітъ. Ши фінд ворба de але-
реа алтъл епіскоп жп локъл лв, ши венінд жп гъ-
ра тътврор ачелор преоди ка съ се алэгъ епіскоп
опоравілъл върват попа Стефан Симонів din Алва-
Івліа, пе аж рзгат жпнът пе пои, ка ши пои съ ві-
не воим аї да грациос ачеа дргъторіе вісеріческъ,
ши а'л житърі жп ачелъ епіскопат. Нои въпосъл
къ черереа лор е дрептъ ши конспіктъре къ ade-
вързъ, пои че'я че дела жпнътъл пріпчіатъл по-
стръ, ам кътат ши ам жпнътъл ка съ гъверпът
ши съ діпет жп дрептъ ши кввінчібсе ordine то-
те статъріе челе жпнътъл дела Dzej гъвер-
пълъл постръ, ши съ пъ лъсъм пе nimen а се ліцеі
de вер ви тіжлок пеңтър діпераа лв, ам отържт,
та'л алес динъ рекомъндараа реверендісітъл D.
Стефан Гелей, епіскопъл вісерічілор въгърешті ор-
тодоце (калвініті) din деара постъръ Трансільва-
ниа, пе попъ прітариј din Алва-Івліа, от превегі-
торій, ши а автор крідинчіош аї пострі жпсемпіці,
кари пе аж рекомъндат modestia, въна пвтаре,
віе'да опе'стъ ши таніера жп търтъріеа реаліз-
ціи а лв Стефан Симонів, съ діп ачелъ Стефан
Симонів ши съ'л житъріл Епіскопатъл песте тоте
вісерічіе de рітъл греческ din комітате Алвей
din Трансільваніа, Красні, Солновъл de тіжлок,
Довъчій, Клашълъл, Тэрзій, ши ал четъділ de Бал-
ть, ши din дістriktele четъділ de піётръ, Бърсей,
ши ал Бістріде, din тоте скавпеле съквешті ши
съсешті, (афарь de вісерічіе Алъторвъл, Оръ-
штіе, Хадегълъл, Бніадоре, Іліе, Крішълъл ши
трей протопопіате din деара Фъгърапълъл, жп ка-
ре пъ ва пштэ съ аївъ піч о пштере, фъръ пштэ
кътъ i се ва жпнътъ de кътре Доніял епіскоп
ортодок (калвінеск) въгъреш, жпсъ къ ачесте кон-
дігіші традісе din літва въгъреш жп чеа латіпъ:

1. Къ Dzminika ши жп чеїлалте зіле de сър-
вътъре, атът жп вісеріч, иът ши за жпнътъл
ши жп алте локъръ вері unde се ва чере, ва пре-

dika кважитва чел съпт ал ляй Dzeđ dospъ съпта виблие дю лішба са чеда падіональ, ші ва дигріжі съ се предіче де тоці чеілалді преоді.

2. Къ ва пріїмі катехістка че лі с'а дат лор. ші ва фаче съ се пріїмескъ de чеілалді, шіл ва пропгне жкпімі ші ва фаче съ се пропгні ші de чеілалді.

3. Къ ва серві тістерівл ваптіствлі дспъ інстітівіспеа Domпвлі пострв Іесв Христв къ апъ сімпль, дю пателе татълі, ші ал фівлі, ші ал спірітвлі съпт, ші ва фаче съ се сервёскъ de тоці чеілалді.

4. Къ ва серві съптвл тістерівл ал чіпей Domпвлі (каре de комп се патеште квітінекътвръ), асеміні дспъ інстітівіспеа ляй Іесв Христв, къ віп ші къ пъне, ші ва фаче съ се сервёскъ ші de чеілалді; шіл ва дигпъртврі пітмай челор кресквд, ші къ ждеката дигтрéгъ, ші къ вієда ввратъ, ші ва фаче съ се дигпъртврішескъ.

5. Къ ва чіпсті маіестатеа дівіпъ а Domпвлі пострв Іесв Христв (каре е зпіквла пострв тъптвіторівл ші меziatorівл да татъл), къ квіт ші къ веперъчівпе, ші ва фаче асеміні съ се чіпстескъ de чеілалді; іаръ пе съпці дю ва дигтътпіна къ опоре кввенітъ, ші ва фаче съ се дигтътпіне de чеілалді.

6. Къ крвчіле ші челелалте ікóne din вісерічі пе ле ва чіпсті къ вер вп квіт реліфіос, чі ле ва сокоті пітмай de орнаменте але вісерічілор ші дигтъ теторія Domпвлі, ші ва фаче съ се сокотеаскъ.

7. Къ ва съвѣрші черемопілле ла дигропъчівпіле торділор дспъ всанца пріїмітъ а крештілор (калвінілор) къ квіпіт, зnde ва фаче тревзіпдь, ші къ квітърі съпте, іаръ ачеле суперстіділіві ввешті пе ле ва аппрова, пічі пе ле ва дівіца, ші пе ва льса съ се аппровезе ші съ се дигвіце.

8. Къ ва півліка ділкай къ трей зіле ділпайліде квіпіе дю adsparea копібсь а вісерічі пе персопеле каре вор фі съ се леде къ съпта легътвръ а квіпіе ші ва фаче съ се півліче de тоці преоції спіші сіеші дю тобе вісерічіле лор, ші дікъ пе се ва azzi пічі о каззъ пріп каре с'ар пітмай дигпедека късъторія лор, ле ва квіпна лівер пріп жкрътът, ші ва фаче съ се квіпне асеміні de чеілалді; іаръ челе че вор фі квіпнате вна къ алта, вор коплокві amendoe дю cantitate; ші дікъ вер зпеле се вор пірьсі непредініос (къ віклепіс), ші вер вна дінтре еле се ва афла къ трієште дю ачесть деаръ а Трансілваніеї саў дю шірділе впі-

те къ діпса, пе ле ва деспърді дю пічі вп тод ші дів пічі о каззъ; даръ дю касыл ачела кънд вна ва льса непредініос (къ віклепіе) пе чеалалтъ, ші ва къльторі дю цері спріне ші дінарте, ші пе ве ва azzi de діпса вер о фатъ секвръ, дю фін діпъ патръ саў чіпч апі, ва да воіе ліверъ пірцій чедеї певіновате а се късъторі, дспъ всанца вісерічілор ортодосе (калвінішті) зпгврещті, ші ва фаче съ і се dea de чеілалді.

9. Къ ва афбрісі ші ва ескомпіка din вісерічі ші din чеата компъ а кредініонілор, пе бітешті къ віецъ спрікать ші влъстетать ші пе фъкъторії de реj півлічі, ші ва фаче съ се ескомпніче de чеілалді, ші пе ле ва дигъді дигпъртвріпреа квітвлі Dzeескъ, пічі пе ва льса съ лі се дигъді de чеілалді, пітмай кънд еї пріп о непітінду серібсь пе се вор дигтътка къ Dzeđ маї дигтътші аної къ вісеріка, ші се вор дигтърче ла калеа чеа дріпть.

10. Къ пе ачеіа карі дінтре Ромпії саў вісерічешті саў лаіці вор фі дигпърдішат din дікъвілареа спірітвлі съпт, кредінда ортодосе (калвінескъ), ші се вор фі спіквспіквспілор ортодос, пе ва ділчірка дю пічі вп тод аї тврвра ші аї спіпра пе асквіс саў дю півлік, пічі пе ва дигъді съ се ділчірче de чеілалді; чі ? ва дигтътпіна ка пірінте къ ізвіре фръуеоскъ, ші пе ва кътат съ фактъ вер о інтрігъ ла попла дю контра лор, пічі пе ва дигъді а се фаче de чеілалді.

11. Къ дю фіе-каре ап ва дескіде сінод үненірал твтврор преоділор спіші дрегъторії саўле че-ліе епіскопале, ші дікъ с'ар дигтътпіла вер зпілаз-квр греj дю тревіле релігівпій, атвічі ва фі дето-рій а консілта деспре ачеста къ протопопії сеj ші пе реверендісіміа Domпві епіскоплі ортодос (кал-вінеск) зпгвреськ чел de акті саў чел віторів, ші а іріїмі чесвра пі консентіменты ляй.

12. Къ пе протопопії дю ва алеце къ гласыл ко-твіл ал консісторівліві сеj, ші ва фаче съ се ад-тві, ші пе се ва коррітпіе къ вані ка съ скідъ пе вер зпіл din дрегъторіе, пічі пе ва дигъді съ єе скідъ, чі deакъ вер зпіл дінтре діпши се вор а-фла къ аї фъкът вер вп есчес, саў къ саў автвіт дю вер вп тод діла калеа чеа дріпть а дрегъто-рії лор, пе ачеіа дю ва скідъ din дрегъторії лор дспъ формеле леді; дікъсъ ва фаче квіпскіт ачесъ дікърз ші презісіві Domпві епіскоп ортодос; дікъ каре се ва пірэ вреднік de а ділліні дрегъторіа de протопоп, ачела се ва алеце къ ділвоіреа ші а преоділор ачелей дічесе, саў дінтрік, саў конп

тат, ші таї алес къ а презісвіті Domпж епіскоп ортодос, ші се ва піве дн локъ челві депъртат din драгъторіє.

13. Къ дн тімпві вісітърілор цеперале але ві-серічілор челор din Трапчілваніа каре се афъ съот жъріедікдіспеа са, ва отърі кавселе челе таї гре-де dimпревпъ къ протопопії, іаръ дѣкъ вер'яна dimпре пърділе чергътърбіе пъ ва воі а се твлцьті къ ачеа жъдекать, атвпчі ва пътэ апела да сказ-пъл жъдекътореск din Алва-Ізліа ал ачелвіаші епі-скоп спре а реведé кавса таї матэр, ші апет епі-скопа лъвънд къ сине чева таї твлці пропопопії, ва decsate de пої ачеа кавсь, ші о ва отърж, дн-сь ва жътрева ші ва консвіта ші пе пітіві D. епіскоп ортодос.

(Ва зрта).

EDITOPBL ЛВІ ОМЕРЬ

традвс дн літвіа ротъпъ.

(Ліквіере.)

Не темеія ачеста къ літвіа харктірізевазъ пе от, літвіа гречеаскъ веке ші латіпъ съот літві але дххвілі таї твлт; літвіа франдзілор естє літвіа ііmіш саў а сіттіментвілі таї твлт. Dar отвіл пе естє піці пітіві дхх пічі пітіві сіттімент; е ші дхх ші сіттімент; ші дака жътъплареа ва adвче ка dісnozіjile ші жътъплъріле ші пілделе челор че скрів ші квітіві літвіа постръ съ фактъ а еші авторі, ші таї стръпії дн ворвеле лор ші таї аналітічі, ші каре съ ворвеаскъ пітіві къ іі-та, віторімеа dimпr' ачест ферічіт аместік ва фа-фе о літвіа каре къ адевърат ва харатеріза пе от, ші ва кроі къ адевърат літвіа отвілі: o щъскръ, вп терміn de тіжлок.

Ла жъчепут традвкціїле deckid државі компо-зіцілор ші фортеагъ літвіа, піндзо пе тіпаріле ideілор авторілор веакврілор. Фіеште каре традв-кътор аре de пілдъ жъпінте літвіа ші авторві din каре традвче ші се indentіfіацъ дн бре каре кіл къ modelvіа съ. Ачест model пентръ артіст естє ші порочіт жътъплін, іар пентръ вп от de рънд се фаче стъпін; віетві традвкътор е ров текств-лілі съ. Традвкціа чедві din тыї сеамъпъ вп фртмос орініал, ші а челві d'ал dойлеа о скъльз-бать копіе. Была сеамъпъ къ авторвіа съ, ші чел ал айт къ пімені de кът къ сине дн зрт ші неде-стоівічіе. Delіlі ла франдзіл къ Eneida ші Раіда-

передвт трече жътре авторі, ші ачесте скріері се скокотеск жътре Oevres de Delille...

Съ лъсът пе чей че скрів стъпіпі пе папа лор, ші вітторімеа алеце, крітика пъ жіпі аре ло-къл акті. Крітика акті пъ сеамъпъ жъдекать, чі завістіе; сеамъпъ о рътате a iadвлі че пъ ватъ-ть пітіві вп от, чі стрікъ іазвіа ла шіліоне, вожжокореніе тот че аре отвіл таї сфъпт ші дн хръ-пеште тóтъ твлціміреа.

Крітика есте о жъдекать, ші жъдеката се жъ-тіміеazzъ пе правілі, ші правіліе ле факт леци-торій. Каре сълт лецизіторій? каре сълт правіліе ла пої? ші пе че темеізрі о съ се фактъ крітика? Каре е квітълі ка чілева съ жъдевліче къ естє віне аша ші пъ алтінтрелеа? Была скріе, алтіл пе аре темеізрі пе каре съл тъгъдзіаскъ, чі таче ші скріе ші ел, де се сімте дн старе, ші аратъ бітенілор квт се скріе літвіа лор, ші бітеній алег, ші твлцімеа гласврілор се фаче правілъ, ші дг-пъ дънса віп крітічіле.

Былі ай зіс къ літвіа постръ чере зічеріле дн ръндзіала фіреаскъ; adікъ с'аў гъндіт пітіві ла літвіа породвлі; ла чеа вісерічеаскъ пъ с'аў гъп-діт пічі одатъ. Dar тóте поробделе ай ворвеле дн ръндзіала фіреаскъ, ші пітік п'а опріт пе авторі, спре а пъстра артюніа спре а да о пітере фрас-рілор лор, съ ші жътплетеаскъ ші съ скімбіе до-къл зічерілор.

Кавте чілева літвіа постръ вісерічеаскъ ші ва ведеа къ центрз квітіле реліціосе ші літерале пъ пітіві фраселе чі ші зічеріле таї преттіндenea с'аў лъсат сіттірічеште ла локзл лор. Спре пілдъ: „Кътре Корітей а кърділ Сфъптвілі апостол чі-тепіе.“

„Чітепіе а кърділ Сфъптвілі апостол кътре Ко-рітей.“

„De la .Івка а сінітей Евангелій чітіре съ лъсът амінте.“

„Съ лъсът амінте чітіреа Сінітей Евангелій de ла Івка.“

„Славъ жътре чеі de свс лві Демтезеј.“

„Славъ лві Демтезеј жътре чеі de свс.“

Чей че ай традвс кърділе вісерічешті ай авт дрептвіл съші кроіаскъ ші съші лецизіаскъ літвіа лор. Традвкъторвіа лві Омер, Демостен, Вірціл, Чічero, Алфіері, Ресо, Поппе, Шаскенір.... лор съші кроіаскъ ші ел літвіа дгпъ цепіл лор ші дг-пъ пілделе че вор авеа жъпінтеа лор.

Тоді штів къ породвлі естє таї фъръ кві-штінде, ші літвіа лві таї підесвіршіт ші къ

літва породзлай Ромъп есте літва породзлай Роман каре жші авеа авторій съ, літва ачестві по-
род, скімоносігъ de веакрѣ ші сфышіатъ de вар-
варъ. Каре дар есте квьнтыла къ зп автор скрінд
съ пз ворьеаскъ de кът пзмай de лякбріле че къ-
пóште породзл? съ пз се еспріме de кът кът се
еспріме породзл, ші жп лок de а жпълда пе по-
под пъль ла сіне съ се ковбре ел пъль ла тъл-
діме? Пептръ че ел съ'ші стрімторезе дххвъ, съ
пуші вонезе идеіле сале, съ пз'ші дхгріжаскъ сті-
лаз? пептръ че ел съ пеарзъ ші пе пород съ пз'а
факъ съ къштице?

Кънд зіче чініва къ фрасы ачеста, констрік-
ція ачеста пз'мі плаче, ші пз іа сіонгр пана съ
зрате кът тревве съ се фактъ; кънд зіче къ пз'
плаче ші аре ші претенції съ треакъ de літера-
тор, сеамъпъ, ті се паре, къ въфъранзл літ Моліер каре ва съ дхакъ de повіл, ші зіче: idea а-
честа съ'мі о пз' жптр'п кіп тай дхпъ тодъ,
тай фрътмос, тай пз штів че фел, тай... кът т'єї
прічене тай віне; дар съ фіе... штів дхтнпеата.
Апоі віетвл даскъл пз' жптръ жп вое пічі къ „Фръ-
тмось Маркезъ“ пічі къ „Маркезъ фрътмось“, пічі
къ „окії тъл че фрътмощі“ пічі къ „Фрътмощі тъл
окії“, пічі къ „тъл фак съ тор de драгосте“ пічі
къ „de драгосте съ тор тъл фак.“ Біетвл въфъ-
ран! віетвл даскъл!

Ваі de amendo! пептръ къ впії асфел de въ-
дърап асфел de даскъл жп тревзія кърора съ ле
порвіческъ ші еі съ'ші фактъ фраселе de порві-
чіялъ ші съ тъпъпче ла вътъл пе каре съ ле съ-
ферен ка піште філософії. Параволъл се адъче аічі
пъ сеама въфъранзлай каре порвічеса повіло-въдъ-
ръпеште ші пз сеама даскъллай каре аскълта къ
гвра къскать ші жп фъчеса воеа ка съ'ші іа пла-
та: іар пз пз сеама літ Моліер каре аратъ ші
пе впіл ші пе алтвл. Къчі ам зіс къ ачі есте
ворва de o zidipe літераль ші zidapi, ші салахорії,
къръмідапії, върарії п'ял дрепт съ въктеаскъ жп
протіва архітетзлай пепгръ че'ші о факе аша пі
пз алтінтрелеа. Есте таре de осеніре dela чел че
жші факе зп плап, жші квіпште матеріалъл, жші
факе сокотеала, жші комвінъ ші жптарте грэ-
татеа тай din пайнте ші апоі ляпреазъ, пъль ла
чел че врънд съ'ші фактъ зп вордеів пічі одатъ пз
с'а гъндіт пічі кът се факе пічі че жп тревве, пічі
кът съ жптарцъ грэтатеа ка съ пз'казъ віж-
ниа пе дъпсса, саі съ'ю спвлвере въптаріле.

Нз е времеа de кріткъ, копії; е времеа de
скріс, ші скрід кът веді птета ші кът веді пз-

теа; дар пз къ ръвате; факеџі, іар пз стрікаџі,
къ падія пріїште ші віне-квінтеазъ пе чел че
фаче, ші влестемъ пе чел че стрікъ. Скрід къ
інімъ квратъ ші жчченеці ші лякраді ші съвр-
шнід жп Dompl, ші Dompl ва віпеквъпта о-
степеліе востре, ші пеамъл ва чіпсті віаца ші
віпкілареа востре, ші вігорітіеа ва потені птетеа
востре, ші воі веді фі Ферічіші, пептръ къ веді
авеа пачеа жп інімъ. Пачеа дар фіе къ воі.

I. E.

КАТАЛОГ ЦЕНЕРАЛ

de върді роітнпешті жп лівереріа

D. Георгіз Іоавід.

(Брмаре).

Літератвръ.

Опера театрале.

Алзіра саі amerікані, трац. жп 5 акте de ла Voltaire, традвсь de Гріг. Александрескъ	4
Атфітріон, ком. жп 3 акте de la Molière, трад. de I. Еліаде	3 15
Атвій Фоскарі, трацедіе історікъ жп 5 ак- те de la Lord Byron, трад. de I. Еліаде	4 20
Амелія саі Віктіна Аморзлай, драмъ жп 3 акте, компвсь de D. B. Manio	4
Анцело, Тірапл Шадові, de Віктор Хаго, трад de Негрді	4 20
Бензл Менації, ком. жп 1 акт de la Флоп- піан, трад. de D. Бовескіл	2 10
Берtrand ші Ратон, ком. жп 5 акте de E. Скрів, трад. de I. Въкърескъ	4 20
Бъдъранзл Боеріг, ком. жп 5 акте de Mo- lière, трад. de I. Войнескъ	3 15
Бадеа Дефтнерез, ком. оріціп. жп 1 акт, комп. de I. Dimitreskъ	2 10
Віклепілле літ Скапін, ком. жп 3 акте de ла Molière, трад. de D. K. Расти	4 20
Вірцінія, трацедіе жп 5 акте din Алфіері, трад. de Аристія	3 15
Віаца літ Віліам Шенкспір, зрматъ къ Ромео къ Жнінета ші Огтело, трацедій	9
жп кът 5 акте, трад. de T. Бардат	
Въдъза Віклепілль, ком. жп 3 акте de Гол- доні, трад. de K. Мороії	3 15
Bina, трацедіе жп 4 акте de A. Müller, трад. de Enrik Вінтерхандер	4 20

Гръдинарка Оръ саѣ Алоїза Флороріт, комедиe къ кънтече дп 2 акте трад. de I.	
Въкърескъ	
Драгостea din копілъріе, драмъ дп 5 акте, трад. de I. Въкърескъ	
Don Жан, саѣ Оспъцъ din піатръ, ком. дп 5 акте de ла Molière, трад. de M. Костескъ	
Доъ Білетe, ком. дп 1 акт, de Florian, трад. I. Кредеанъ	
Don Pandо de Коліврадoc, ком. дп 4 акте de Коцевъ, трад. de Доктороаia A. Расти	
Ерміона, Mipeaca лятеч чей-л-алте, трац. патетікъ дп 5 акте de Щілер, трад. de I. Въкърескъ	
Женеада ля Карол ал II, ком. дп 3 акте, de Alex. Duval, трад. de П. I. Воінескъ	
Ізліе Чесар de ла Шакспір, трацедie дп 5 акте, трад. de Maior Stoіka	
Кап-d' Оперъ, Некъноскътъ, de K. Карапеалі	
Кътилітъ амъціт, ком. оріціналъ дп 2 акте, комп. de K. Халепліз	
Лъкредія Борціа, телодр. дп 3 акте, de Felice Romani, трад. de A. Варонзи	
Макбет, драмъ дп 5 акте, трад. de Шт. Бъкескъ	
Меропа, трац. дп 5 акте de ла Voltaire, трад. de Гріг. Александрескъ	
Micантропія ші Покъінда, драма дп 5 акте, de Коцевъ, трад. de Maior Воінескъ II.	
Maria Tzedor de ла Віктор Хзго, трад. de Нервді	
Макавеи саѣ лазреа Іерусалітъ, телодрамъ дп 4 акте, de Къвліе ші Леопольд, трад. de I. N. Шойтескъ	
Mіхъл, драмъ оріціналъ дп 3 акте, de Nicolaе Iстраті	
Наполеон ла Шоембрън ші Ст. Елена, доъ драме історіче, трад. de I. Въкърескъ	
Norma, трац. лірікъ, de ла Феліче Romani, трад. de Ioan Eliade	
Ненотъл ка зпків, ком. дп 3 акте de ла Піккарді, трад. de D. Мошоій	
Нъпта Щърпеаскъ, сценъ національ дп 1 акт, de B. Александри	
Омъл din Kodръ негръ, телодрамъ дп 3	

леj пр.

		акте, de D-ni Boari ші Фрідерік, трад. de I. Кръчівскъ	4 20
2 10	O Соарé ла Махала, ком. дп 2 акте, de Кост. Карапеалі	4 20	
2 10	Пъсторъл Сърак, драмъ дп 3 акте, трад. de D. Ікономъ	3	
4 20	Піатра din касъ, ком. къ кънтече дп 1 акт, de B. Александри	3 15	
2 10	Регълъ, трацедie дп 5 акте, трад de D. I. Въкърескъ	3	
	Съгрътъл, ком. дп 5 акте, трад. de I. Розет	4 20	
4 20	Сабъл, трац. дп 5 акте din Алфієрі, трад. de K. Арістія	4 20	
4 20	Січіліанъл саѣ Аморъл Загравълъ, ком. дп 1 акт de ла Molière, трад. de D. I. Беркі Солдатъл Орфап, телодр. тілігаръ дп 3 акте, трад. de B. Боерескъ	3 15	
4 20	Тереза, драмъ дп 5 акте, трад. de Алекс. Пелітон	4 20	
4 20	Тріумфъл Аморълъ, ком. водевіль дп 1 акт, трад. de Енрік Вінтерхальдер	2 10	
2 20	Бл Poet Романтік, (сценъ дп версвр) de M. Мілло	2 10	
3 15	Фамілія de Морзтвал, драмъ дп 5 акте, de Carl La Fante, трад. de A. Васілів	6 30	
1 20	Франческа de ла Ріміни, трацедie дп 5 акте, de ла Voltaire, трад. de C. Марковіч	3 15	
6 30	Філіп ші Орест, 2 трацедії, de ла Алфієрі, трад. de Сімеон Марковіч	4 20	
4 20	Шкода фетеілор, ком. дп 5 акте, de ла Molière, трад. de I. X. Zott	4 20	
4 20	Штефъл перод саѣ че штій ші аста да че е въпъл, ком. дп 1 акт de Коцевъ, трад. de I. Нідескъ	3 15	
4 20	Четенії dіn Bergam, ком. дп 1 акт, de Florian, трад. de I. Флореск	3 15	
3 15	Чеорде саѣ зп Амор романеск, компъс de A. Лъзърескъ	2 10	
10 5		Арта Реторічей.	
4 20	Епістолар Романеск, de I. Doneскъ	6 30	
4 20	Къвлітеле дпцелентълъ Macілон, саѣ тік пост, de Arхім. Ефрос. Потека, легате Modelvрі de скрікорі (саѣ Епістоларе), дп 5 літвъ, роmъпеште, немцеште, французеште, італіеште ші єнглезените	4 20	
4 20		11 10	
3 15	Натръ тораліченії къвінте, дінтръ але ляй Marmontel, трад. de I. Шапаозагъ	4 20	

лєй пр.

лєй пр.

Петоріка, de Simeon Марковіч
 Трєй квітнте dintre але лві Мартонтел
 роцьпеште ші гречеште, трад. de I.
 Папазогль

Поесії.

Аркір кв пепотвл съв Anadam, de A. Pann
 Баладе de Віктор Хвго, трад. de Нервуді
 Бенпо de ла Lord Byron, трад. de Еліаде
 Версвр че се къпть ла Націтереа Dom-
 івльї, de Антон Панн
 Ворвріл жп версвр de гльме, жптр Лео-
 нат ведівл, om din Лонговарда ші жп-
 тре Дорофата фемея са
 Въпътреа, мікъ поесіе de I. Констіненсв
 Гіазвл, о поятате търчеаскъ, de ла Lord
 Byron, трад. de Ioan Еліаде
 Don Ізан, de ла Lord Biron, трад. de I.
 Еліаде
 Еротокріт, жп 5 том. de Антон Панн
 Історія лві Аргір
 Корсарвл ші Лара, de ла Lord Byron, трад.
 de I. Еліаде
 Колекцій din поесіїе Даві Въктерескъ
 Колекцій din поесіїе лві D. Болінтинеанс
 Квщетъріле сінгвртатеї, поесії de A. Ба-
 ронзі
 Къдереа Драчіор, de I. Еліаде
 Логодніка Монастіріеї, de Алекс. Пелімон
 Ламентацийе лві Tacco, de ла Lord By-
 ron, трад. de I. Еліаде
 Медитацийе лві Кесар Болеак
 Меморіа фоквлві челві таре, жп zioa de
 Пашті апвла 1847, de Антон Панн
 Отвл, din ла Martin, de A. Пелімон
 Омер Іліада, 1 волвт, трад. de K. Аристія
 Поесії, de Алекс. Пелімон, вв тік ро-
 манд жптітвл Коліва Indianъ
 Поесії попвларе, de Антон Панн
 Пок'їнда отвлві деесмердат, de A. Панн
 Поесіє похъ, de Кесар Болеак
 Поесіїе лві Karina
 Презвдъріле лві Алекс. Zane
 Прizonierві de Шілон, de ла Lord Byron,
 трад. de I. Еліаде
 Поесіїе лві Antioх Kantimip, din Іаші
 Поесіїе лві Ara Acaki, din Іаші
 Поесії ла 20 Декемвріе 1842, de I. Еліаде
 Романа, трілоціє епікъ, de A. Баронзі

6

Спіталва аморвлві, сај къптъторві дорв-		
лві, жп 2 врожвре, de A. Pann	4	20
Свілютві, сај Гречія ліверъ, de A. Пелімон	3	15
Флоріка, поесії de Аріческъ	6	30
Флорі de Скъеді, квлесе пе талві Дъм-		
ковідеї, de Енріх Вінтерхандер	2	10
Фаввле ші історіопе, de A. Pann	4	20
Фаввлеле лві Donіч, de Іаші		
Червл ші Пътътві, de ла Lord Byron,		
трад. de I. Еліаде	1	20
Чел dintvіл півтітор, din скрієріе лві		
Геснер	1	20
Чесвріе de талвітвіре, але лві Г. Cion,		
de Іаші	8	

(Ва зрма.)

Ц Е Н И З Л.

15

Цепівл че лвкъ, пв 'пчетеазъ,
 Каре стрікъ с'аівъ d'a креа ;
 Ніче сантітатеа п'o крвдеазъ,
 Кънд ел плеакъ, de 'n каллеі ва ста ;
 Ші ел плеакъ кв тімпѣ 'ппревпъ,
 П' зnde терпе, тоці ла ел с'адзівъ.

9

1

20

4

20

11

10

4

20

2

10

1

5

1

20

2

10

1

5

1

30

4

20

2

10

4

20

1

20

2

10

Се адап . . . ші 'л зртъреск жндатъ,
 Ашіа кресче ла потереа са ;
 Крескънд, кв ціантічі паши се гать,
 Песте датіні ші леци а събра ; —
 Свбръ . . . лутма о дяче кв sine,
 Ші tot че й веків жнапої речъне.

1

Леци ші датіні, че с' жптвчезіте,
 Жндешерт вор а се таї пъстра ;
 Тірпії din секвл лъпдзіте,
 Щи тінвт : ші iap . . . с'ор declegra ;
 Цепівл е ал лутмей пропшіре,
 Ші 'н кърапе-ші пв счі сферіре.

А М А Н Т Е І.

I.

Дяче ! терпі фр лутма сгомотбсь,
 Ші 'н петречері піліе de лчірі ;

Мерді әндеңі вор зіче: „че фртмоса!“

Тінерій чең пліні de атъцірі;

Мерді ла локарі de делічілік пліні;

Dap' аттзіні се ны квцеді ла mine. —

Лись дүте ші 'н сінгіретате

Кынд ресаре сорелі авріз;

Ші кө тъні пе пепт әлкірчешшілете,

Zi: къ — 'n іnіmіtді — аколо с' віі;

Ламеа, сортеа, орі ші көт сөті стріше:

O! атвпчі ей тотвши сәт феріче!

II.

D'ap вре іnіmamі се крепе de дэрере,

Ші тө кіар атвпчea ті ай сріpde mie,

Че зічі віріпікъ: de че ар крепа брे?

De дэрере, зічі? орі de двлчe ввкзріе!

Aх! de орі че крепе, de'mі dectiñі періре;

Лись се ре'квіе, deакъ ті даі ізвіре!

Dintre Крішгрі.

I. Roman.

О Р Б І Л.

Лъпгъ чел че ламе н'аре

Nъmaі тө Елізъ шеzi,

De адълка тaea офтаре

Nъmaі тө, че лъкътmezі.

Ші патвра те жтвіе

Къ пльчері че атъческ,

Лись фртмоседе ціе

Двлчe Елізъ ны діллесек.

А та фацъ ка de zinъ

Окай діл ацер стрълческ,

Лись ей фъръ ламінъ

Ей ны пот съ те прівесь.

Прітвара жиғлоріндъ

Ликъ поге а те ведеа,

Къчі кө розъ тіросіндъ

Жтпквеште фрттеа та.

Філомела съврътірі

Пасеріле те прівесь,

Фада та стрълчітірі

Лал тъя враділ ле атъческ.

Нимфа різлкъ ръдікъ

Кътръ тіне окій сеi,

Ші о флорічкъ пікъ

П' арціптації ді змереi.

Атмосфера веде жпкъ

Але тале фртмосеi;

Деалгрі, ші гіеңбса стъпкъ

De ведереа ді съпт търеді.

Дар ші поптеа орбекось

Маі феріче і деkът ей,

Къчі де стеле ламілосъ

Ліді петрече дорал тъя.

Nъmaі ей din асте тоте

Че таі таре тe ізвеск'

Nъmaі ей, въз, ны се поте

Фада та съ о прівесь.

Ліn zъdap вре о фъптвръ

Ка ші tine 'птіпзеск;

Къчі ны поте фі 'n патвръ

Ка не tin' со предвесь.

G. Dexelianu.

Аnekдote фісіогномічe.

Кът прецвеште фігвra тaea? жтрева вп нe
изпоскът не вп фісіогноміст. Ачеста ді респінсе,
къ ачеаста ны есте фачіл а предві. — Еі, апоі
dap съ'ді спзів ей къ фігвra тaea прецвеште 4500
de фрапч, zice жтревътъ adineбреа nъmaі ne фісіогноміа
тaea, de кътре о персопъ че ны тъ квноштеа
вічі деком.

Бп віет сърак чершіа жтрев'о влідъ. Кът жді
треве? жл жтревъ вп трекътор ісвіt de опестіа
фісіогноміе сале. Еі! кът воi квтеза а'ді спзіе
acheаста? респінсе чершітгоръ; жтві веi da чеeа
че веi віne воi, воi фі твлцзтіт ші рекъпоскътор
de орі кът — Nз, zice фісіогноміств, спзіемі
кът жді треве, ші фіе издіп орі твлт, фі сінгъ
къ 'л веi авеа — Апоі d'ьmі dap опт солді. —
Еакъ'ї; de міаі фі червт о свтъ de фіорін; 'ї аі
фі авт асеменеа.